

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/515-000

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

133

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2023. november 30-i ülésére

Tárgy: Döntés Pápa Város Önkormányzata felülvizsgált Szolgáltatástervezési Konceptiójának elfogadásáról

Előadó: Dr. Áldozó Tamás polgármester

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE
8500 PÁPA, Fő u. 5.
Tel: 89/515-018
Fax: 89/515-083
E-mail: polgarmester@papa.hu

Tisztelt Képviselőtestület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 111/A. § (1) bekezdése alapján az Szt. 92. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az SzCsM rendelet 111/A. § (4)-(5) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A Pápa városban biztosítható személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló 9/2020. (III.31.) önkormányzati rendelet 19. § (1) bekezdése alapján a Szociálpolitikai Kerekasztal feladata, hogy a koncepciót megtárgyalja.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Benecz Rita szociális és közigazgatási osztályvezető

Pápa, 2023. november 24.

Dr. Áldozó Tamás
polgármester

Határozati javaslat

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete Pápa Város Önkormányzatának felülvizsgált és egységes szerkezetbe foglalt Szolgáltatástervezési Konceptióját elfogadja.

Utasítja a Polgármestert, hogy a koncepció végrehajtásáról, illetve a soron következő felülvizsgálatról gondoskodjon.

Határidő: folyamatos, illetve 2025. december 31.

Felelős: Dr. Áldozó Tamás polgármester
Benecz Rita szociális és közigazgatási osztályvezető

Pápa Város Önkormányzatának
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓJA

2023.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	
I. CÉLOK FELADATOK ALAPELVE	4
I.1. A szolgáltatástervezési koncepció célja	4
I.1.1. Fő célkitűzése	4
I.2. A koncepció feladata	4
I.3. Alapelvek és értékek	5
II. HELYZETELEMZÉS	5
II. 1. Pápa város demográfiai adatai	5
II. 1.1. Népszétségstatisztikai adatok (január 1-jén)	5
II. 1.2. Öregedési index	6
II.2. Köznevelési intézmények	7
II.3. Egészségügyi ellátórendszer	8
II.3.1. Egészségügyi alapellátás	8
II.3.1.1. Ügyeleti ellátás	8
II.3.1.2. Területi és iskolavédőnői ellátás	9
II.3.1.3. Iskolaorvosi szolgálat	9
II.3.2. Fekvőbeteg ellátás	10
II.4. Foglalkoztatottsági helyzet	11
II.4.1. A nyilvántartott álláskeresők száma Pápa városban (minden hónap 20-án)	11
II.4.2. A munkaképes korú népesség (15-64 évesek) és a relatív mutató* Pápa városban (minden év január 20-án)	11
II.4.3. Regisztrált álláskeresők korcsoportonkénti bontásban (december)	12
II.4.4. Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők	12
III. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK	13
III.1. Pápa Város Önkormányzata Egyesített Szociális Intézményének férőhelyei, gondozotti létszáma 2023. október 31-én	13
III.2. Szociális alap- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők 2023. október 31-én	13
IV. EGYHÁZAK, ALAPÍTVÁNYOK, CIVIL SZERVEZETEK, ÖNKÉNTESEK	14
V. IDŐSKORÚAK SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁÉRT ALAPÍTVÁNY	17
VI. A VÁROS SZOCIÁLPOLITIKÁJÁNAK FŐBB JELLEMZŐI	18
VII. AZ ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉG TELJESÍTÉSÉNEK HELYZETE	18
VII.1. Pénzbeli és természetbeni ellátások	18
VII.1.1. Központi költségvetés terhére megállapított támogatási formák	18
VII.1.2. Önkormányzat saját költségvetése terhére megállapított egyéb támogatási formák	19
VII.2. A szociális szolgáltatások rendszere	19
VII.2.1. Szociális alapszolgáltatások	20
VII.2.1.1. Étkeztetés	20
VII.2.1.2. Házi segítségnyújtás	21

VII.2.1.3. A családsegítés	22
VII.2.1.4. Nappali ellátás	22
VII.2.1.4.1. Idősek Klubja	23
VII.2.1.4.2. Fogyatékosok nappali ellátása	23
VII.2.1.4.3. Szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek nappali ellátása	23
VII.2.2. Szakosított ellátási formák	24
VII.2.2.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények	24
VII.2.2.1.1. Időskorúak Gondozóháza	24
VII.2.2.1.2. Hajléktalan személyek átmeneti ellátása	24
VII.2.2.2. Ápolást, gondozást nyújtó intézmény	24
VII.2.2.2.1. Idősek Otthona	25
VII.3. A gyermekek védelmének ellátórendszere	25
VII.3.1. A gyermekjóléti szolgáltatás	26
VII.3.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	27
VII.3.1.2. Család- és Gyermekjóléti Központ	27
VII.3.2. Gyermekek napközbeni ellátása	29
VII.3.2.1. Bölcsődei ellátás	30
VII.3.2.2. Családok Átmeneti Ottona	30
VIII. ELEMZÉSEK	31
VIII.1. PEST-elemzés	31
VIII.2. SWOT-analízis	34
IX. AZ EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY SZOLGÁLTATÁSAIT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK	35
X. FEJLESZTÉSI IRÁNYOK	36

B E V E Z E T Ő

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 111/A. § (1) bekezdése alapján az Szt. 92. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

I. CÉLOK, FELADATOK, ALAPELVEK

I. 1. A szolgáltatástervezési koncepció célja:

- a szociális szolgáltatások alapelveinek, irányának, céljainak meghatározása, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, átalakítása során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások további szereplőit,
- azoknak a konkrét célkitűzéseknek a részletezése, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során érvényesíteni kíván,
- elősegíteni a szociális törvény által meghatározott feladatok ellátását.

I. 1.1. Fő célkitűzése, hogy:

- a szociális szolgáltatások kerüljenek közelebb az ellátottakhoz,
- hangsúlyosabbá váljon a saját környezetben történő gondozás,
- az egyházak, civil szervezetek, vállalkozások és önkéntesek részvétele tovább erősödjön a szociális ellátásokban.

I. 2. A koncepció feladata, hogy:

- elősegítse az Szt. által előírt, teljes körű szociális szolgáltatási rendszer működtetését,
- információkat biztosítson egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához,
- információt adjon a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltatást biztosító intézmények, szervezetek számára,
- tartalmazza azokat a területeket, amelyeket az önkormányzat befolyásolni kíván,
- kijelölje azokat a lakossági szükségleteket, amelyek kielégítését az önkormányzat saját felelősségkörébe utal.

3. Alapelvek és értékek

- Mindenkinnek joga van az emberhez méltó életre, ennek érdekében minden jogosult számára biztosítani kell az Alaptörvényben és a szociális törvényben rögzített jogok érvényesítését.
- Az emberek nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékoságára való tekintet nélkül jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat.
- Az önkormányzati szociálpolitikában a szociális biztonság megteremtésére kell törekedni annak érdekében, hogy a jogosultak ne maradjanak ellátás nélkül.
- Az önkormányzat feladata az ellátást igénylők szociális biztonságának megteremtése, figyelembe véve az önkormányzat lehetőségeit. Minden segítséget meg kell adni ahhoz, hogy a gondozásban részesülő minél tovább saját lakásában élhessen.
- A szociális szolgáltatások és ellátások középpontjában az egyénnek, a családnak és ezek szociális egyensúlya helyreállításának kell állnia.
- Az önkormányzat kiemelt feladata az egyenlőtlenségek mérséklése, a szociális biztonság megteremtése és a szegénység okozta nehézségek enyhítése.
- A szociális szolgáltatásokat és ellátásokat differenciáltan kell nyújtani annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásban és ellátásban részesüljön, amit szükségletei indokolnak.
- Az egészségügyi és szociális ágazat szervezeti felépítésénél, az ellátási és gondozási szolgáltatások biztosításánál figyelembe kell venni az idős személyek sajátos igényeit.
- Az idős személyeknek joguk van az egészséges életkörülményekhez és életvitelhez, koruknak és állapotuknak megfelelő színvonalú egészségügyi ellátáshoz és szolgáltatáshoz, szociális gondozáshoz.

II. HELYZETELEMZÉS

II. 1. Pápa város demográfiai adatai

Pápa város területe 91,74 km², ebből belterület 15,42 km².

II. 1. 1. Népszámsztaisztikai adatok (január 1-jén)

Év	Lakónépesseg	Bevándorolt	Letelepedett	Menekült	Férfi	Nő
2015	31 614	34	9	0	15 017	16 597
2016	31 418	32	8	0	14 901	16 517
2017	30 931	30	6	0	14 642	16 289
2018	30 566	28	9	0	14 481	16 085
2019	30 259	31	5	0	14 279	15 980
2020	29 905	29	10	0	14 110	15 795
2021	29 446	28	13	0	13 898	15 548
2022	28 919	27	19	0	13 671	15 248
2023	28 546	24	26	0	13 498	15 048

Forrás: BM

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Év	Állandó lakosság	Bevándorolt	Letelepedett	Menekült	Férfi	Nő
2015	31 163	38	9	1	14 897	16 266
2016	30 969	35	8	1	14 793	16 176
2017	30 708	34	5	0	14 636	16 072
2018	30 397	32	9	0	14 514	15 883
2019	30 053	34	5	0	14 305	15 748
2020	29 797	33	7	0	14 168	15 629
2021	29 415	31	7	0	14 029	15 386
2022	28 933	30	13	0	13 790	15 143
2023	28 649	29	20	0	13 663	14 986

Forrás: BM

2023. január 1.					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő
Állandó népesség	13 663	14 986	28 649	47,69	52,24
0-14 éves	1 999	1 874	3 873	51,61	48,38
15-17 éves	447	390	837	53,40	46,59
18-59 éves	7 911	7 801	15 712	50,35	49,64
60-64 éves	835	1 013	1 848	45,18	54,81
65 év feletti	2471	3 908	6 379	38,73	61,26

Forrás: BM

Az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk).

II. 1.2. Öregedési index

Statisztikai mutatószám, amely azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Az öregedési index praktikus mutatószám, mert időben, térben könnyen összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást, pl. az öregedési index növekszik, ha az össznépességben belül emelkedik az időskorúak száma, az index csökken, ha emelkedik a születések száma és a 14 év alatti korosztály száma. Egy adott területi egység népességének korösszetételében - így az öregedési indexében is - változást okoznak a ki- és beköltözések, a lakóhely változtatások is.

Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakos (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok (fő)	Öregedési index (%)
2015	5 435	4 258	127,64
2016	5 521	4 261	129,57
2017	5 673	4 241	133,76
2018	5 766	4 184	137,81
2019	5 923	4 131	143,37
2020	6083	4105	148,18
2021	6227	4034	154,36
2022	6 326	3 893	162,49
2023	6 379	3 873	164,70

Forrás: TeIr, KSH

II. 2. Köznevelési intézmények

Intézmény neve	Fenntartó	2022/2023. tanévre beírt létszám
ÓVODÁK		
Pápai Városi Óvodák	Pápa Város Önkormányzata	126
Pápai Városi Óvodák Erzsébetvárosi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	72
Pápai Városi Óvodák Fáy András lakótelepi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	100
Pápai Városi Óvodák Szivárvány Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	106
Pápai Városi Óvodák Kéttornyúlaki Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	28
Pápai Városi Óvodák Nátuskerti Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	93
Pápai Városi Óvodák Tapolcafői Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	29
Pápai Városi Óvodák Tókerti Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	55
Csodavár Evangélikus Óvoda	Pápai Evangélikus Egyházközség	94
Szent Anna Római Katolikus Óvoda	Veszprémi Főegyházmegye	94
Édenkert Pápai Református Óvoda	Pápai Református Egyházközség	100

ÁLTALÁNOS ISKOLÁK		
Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI	Pápai Tankerületi Központ	151
Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola	Pápai Tankerületi Központ	374
Munkácsy Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola	Pápai Tankerületi Központ	517
Tarczay Lajos Általános Iskola	Pápai Tankerületi Központ	475
Pápai Weöres Sándor Általános Iskola	Pápai Tankerületi Központ	344
Szent István Római Katolikus Általános Iskola	Veszprémi Főegyházmegye	411
Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola és Óvoda	Pápai Evangélikus Egyházközség	228

KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK		
Pápai SZC Acsády Ignác Technikum és Szakképző Iskola	PSZC, NSZFH és KIM	nappali: 376 felnőttképz:56
Pápai SZC Jókai Mór Közgazdasági Technikum és Kollégium	PSZC	451
Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum Batthyány Lajos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum Szakképző Iskola és Kollégium	Agrárminisztérium	409
Pápai Petőfi Sándor Gimnázium	Pápai Tankerületi Központ	260
Türr István Gimnázium és Kollégium	Pápai Tankerületi Központ	543
Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Diákotthona	Dunántúli Református Egyházkerület	392

FELSŐFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK
Pápai Református Teológiai Akadémia

II. 3. Egészségügyi ellátórendszer

II.3.1. Egészségügyi alapellátás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének önkormányzati rendeletében foglaltak szerint a városban

- 12 felnőtt háziorvosi,
- 6 házi gyermekorvosi,
- 6 fogorvosi,
- 10 területi védőnői,
- 6 iskolavédőnői,
- 6 iskolaorvosi körzet van.

Az önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés alapján a háziorvosok az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnak a háziorvosi, házi gyermekorvosi és a fogorvosi ellátásról.

Jelenleg 4 felnőtt és 2 házi gyermekorvosi körzetben az ellátást az önkormányzat helyettesítéssel biztosítja, emellett folyamatosan hirdeti a tartósan betöltetlen körzeteket.

II.3.1.1. Ügyeleti ellátás

Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIII. törvénnyel módosított, az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 6/A. §-a alapján az állami mentőszolgálat gondoskodik – az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátás, valamint Budapest területén az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás kivételével – az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról, a belügyminiszter közleményének közzétételétől számított 30. naptól. A belügyminiszter közleménye szerint a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás állami mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) útján történő biztosításának a technikai és személyi feltételei Veszprém vármegye területén fennállnak, így 2023. szeptember 1. napjától az egységes alapellátási ügyeleti rendszert az OMSZ működteti.

Az ügyeleti ellátás helye a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő, a háziorvosi ügyelet hétköznap 16.00-22.00 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 08.00-14.00 óráig tart. A sürgősségi ellátás hétköznap 22.00-08.00 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 14.00-08.00-ig tart. A teljes ügyeleti időszakban az 1830-as központi telefonszám hívása szükséges. A beteg gyermekek ügyeleti ellátása is a fenti, kórházi telephelyen történik, kifejezetten gyermekügyelet azonban csak a veszprémi kórházban biztosított 2023. szeptember 1-től.

II.3.1.2. Területi és iskolavédőnői ellátás

A védőnő személyes és közösségi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése, valamint egészségfejlesztés céljából a várandós anyák, a 19. életévüket be nem töltött személyek, valamint a családtervezés időszakában lévők számára.

A városban 10 – önkormányzati rendeletben kialakított - **területi védőnői** körzet van. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény alapján a védőnői ellátást 2023. június 30. napjáig - kötelező feladatként - a helyi önkormányzatok biztosították.

Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIII. törvénnyel módosított, az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 6/B. §-ában foglaltak alapján 2023. július 1-jétől a területi védőnői feladatokat a Kormány által kijelölt állami intézményfenntartó szerv, az irányító vármegyei kórház vette át. A kórház felelős a védőnői ellátás biztosításáért azzal, hogy az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja. A jogszabályi rendelkezés alapján három oldalú megállapodás született az Önkormányzat, az Egészségügyi Alapellátási Intézet és a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház között, mely szerint az Intézet, mint átadó köteles gondoskodni az eszközök és ingatlanok fenntartásáról, karbantartásáról, javításáról, az ingatlanok üzemeltetésével kapcsolatos feladatokról (karbantartások, közüzemi szolgáltatások, takarítás, telefon-internet), a vagyontárgyakhoz és feladathoz kapcsolódó fogyóeszközök beszerzéséről. A feladat-ellátás során rendszeresen felmerülő költségekről negyedéves gyakorisággal kell elszámolnia.

Az **iskolavédőnők** a 6-18 éves, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az iskolai egészségfejlesztési programokban, ellátják a tanulók védőnői szűrővizsgálatát, szervezik az iskolaorvosi vizsgálatokat, iskolai kampányoltásokat, szükség esetén kapcsolatot tartanak a szülőkkel.

Az iskolavédőnők saját munkatervük, illetve az ellátott iskolák igényeit és az intézménybe járók életkorát figyelembe véve egészségfejlesztő foglalkozásokat, vetélkedőket, egészségnapokat tartanak és részt vesznek az iskolánapi rendezvényeken.

A városban 6 iskolavédőnői körzet működik.

II.3.1.3. Iskolaorvosi szolgálat

Az iskolaorvosi ellátás körébe tartozik a gyermekek, tanulók teljes fizikális szűrővizsgálata, szakmai/alkalmassági vizsgálata, egészségfejlesztése, gyógytestneveléssel, sporttal kapcsolatos iskolaegészségügyi feladatok elvégzése, egészségnevelés, elsősegélynyújtás, kampányoltások végzése. Az iskolaorvosi ellátás az iskolaorvos és iskolavédőnő együttes szolgáltatásából áll, mely a fogorvos és asszisztense közreműködésével történik. A városban 2022 októberétől 6 iskolaorvosi körzet működik.

II.3.2 Fekvőbeteg és járóbeteg szakellátás

Pápa város és a térség fekvőbeteg és járóbeteg szakellátását a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő látja el.

Elbocsátott fekvőbetegek (fő)

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
10078	9853	9190	9028	9227	9191	8523	8514	8452	6139	2111	7234

Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő struktúrája

Osztály	Ágyszám
Belgyógyászat	60
Sebészet	29
Fül-orr-gégészet	12
Gyermekgyógyászat	15
Szülészeti-nőgyógyászat	15 (10+5)
Intenzív Terápiás Osztály	6
Sürgősségi Betegellátó Osztály	4
Szemészet, Urológia (egynapos ellátás)	0
Ápolási	75
Krónikus	30
Mozgásszervi rehabilitáció	30
Aktív összesen	141
Krónikus összesen	135
Nappali kórház (mozgásszervi)	12

Forrás: Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő

Rehabilitáció

2012. január 2-től a Várkertfürdő új gyógyászati épületében a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által finanszírozott reumatológiai, fizioterápiás és mozgásszervi rehabilitációs szakrendelés várja a beutalóval érkező betegeket. Társadalombiztosítási kártyával nem rendelkező vagy külföldről érkező vendégek térítés ellenében tudják igénybe venni a gyógyászati szolgáltatásokat és lehetőség van részben finanszírozott, ún. fürdőjegyes ellátásra is.

A kétszintes épület 1200 m²-en áll a gyógyászati szolgáltatásokat igénybe vevők rendelkezésére. Az épület földszintjén található az információs pult, az orvosi rendelő, a tornaterem és a medencetér, melyben kettő gyógyvizes medence - tornamedence, pihenő- és súlyfürdőmedence - szolgálja a betegek gyógyulását. Az épület földszintjén alakították ki az öltözőket, zuhanyzókat és egyéb kiszolgáló helyiségeket is.

Az emeleti térben kaptak helyet a különböző kezelőegységek, így a masszázsa, a parafangó, a sószoza, és itt zajlanak a víz alatti vízszugár masszázsa-, és elektroterápiás kezelések.

A gyógyászat különlegessége, hogy a vízben végzett kezelések és szolgáltatások pápai gyógyvízben történnek, melynek ásványi anyag tartalma 4410 mg/l. A nátrium hidrogén karbonátos gyógyvíz alkalmas reumatológiai- és mozgásszervi panaszok kezelésére, valamint segít az operációk utáni rehabilitációban.

II. 4. Foglalkoztatottsági helyzet

II. 4.1. A nyilvántartott álláskeresők száma Pápa városban (minden hónap 20-án)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
január	755	508	424	477	539	555	461	478
február	708	550	424	489	563	583	470	441
március	849	751	457	504	630	600	454	444
április	686	476	380	460	831	561	434	431
május	604	448	398	459	959	487	446	396
június	588	434	442	499	916	479	439	390
július	625	456	494	492	845	451	468	410
augusztus	575	419	444	523	804	446	463	412
szeptember	543	399	417	544	728	440	452	417
október	520	398	414	506	636	433	443	422
november	531	391	439	495	616	416	432	
december	498	378	427	518	569	415	417	

Forrás: <http://nfsz.munka.hu>

II.4.2. A munkaképes korú népesség (15-64 évesek) és a relatív mutató* Pápa városban (minden év január 20-án)

Év	Nyilvántartott álláskereső fő	365 napnál hosszabb ideje álláskereső	Munkaképes korú népesség	Relatív mutató	Járadék típusú ellátásban részesül	Segély típusú ellátásban részesül	Rendszeres szociális segélyben részesül
2013	1786	434	20910	8,54	217	22	483
2014	1264	318	21876	5,78	131	33	410
2015	900	231	21649	4,16	118	48	181
2016	755	172	21470	3,52	103	67	151
2017	508	115	21187	2,40	100	60	88
2018	424	89	20794	2,04	86	67	55
2019	477	81	20447	2,33	93	79	54
2020	539	95	19925	2,71	120	70	58
2021	555	116	19627	2,83	92	79	56
2022	461	113	18703	2,46	105	80	41
2023	478	100	18314	2,61	128	84	33

<http://nfsz.munka.hu>

*a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

II. 4.3. Regisztrált álláskeresők korcsoportonkénti bontásban (december)

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők	Fő összesen	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		498	378	427	518	569	415	417
0-18 év	Fő	9	4	10	11	6	11	4
	%	1,80	1,05	2,34	2,12	1,05	2,65	0,95
19-20 év	Fő	17	12	12	17	16	16	18
	%	3,41	3,17	2,81	3,28	2,81	3,85	4,31
21-25 év	Fő	60	35	43	47	58	30	34
	%	12,04	9,25	10,07	9,07	10,19	7,22	8,15
26-30 év	Fő	45	34	43	47	54	40	42
	%	9,03	8,99	10,07	9,07	9,49	9,63	10,07
31-35 év	Fő	35	40	34	64	48	33	28
	%	7,02	10,58	7,96	12,35	8,43	7,95	6,71
36-40 év	Fő	44	29	42	59	50	29	34
	%	8,83	7,67	9,83	11,38	8,78	6,98	8,15
41-45 év	Fő	52	48	41	53	63	37	39
	%	10,44	12,69	9,6	10,23	11,07	8,91	9,35
46-50 év	Fő	48	33	32	49	59	41	52
	%	9,63	8,73	7,49	9,45	10,36	9,87	12,47
51-55 év	Fő	50	27	43	46	55	43	32
	%	10,04	7,14	10,07	8,88	9,66	10,36	7,67
56-60 év	Fő	70	36	44	41	50	43	46
	%	14,05	9,52	10,3	7,91	8,78	10,36	11,03
61 év feletti	Fő	68	80	83	84	100	92	88
	%	13,73	21,16	19,43	16,21	17,57	22,16	21,10

II. 4.4. Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	2433	2231	4664	86	3,5	87	3,8	173	3,7
2014	2398	2177	4575	54	2,2	40	1,8	94	2
2015	2332	2125	4457	31	1,3	35	1,6	66	1,4
2016	2254	2084	4338	27	1,1	24	1,1	51	1,1
2017	2208	1974	4182	9	0,4	15	0,7	24	0,5
2018	2114	1959	4073	17	0,8	17	0,8	34	0,8
2019	2038	1897	3935	15	0,7	15	0,7	30	0,7
2020	1990	1850	3840	14	0,7	15	0,8	29	0,7
2021	1909	1854	3763	13	0,6	9	0,4	22	0,5
2022	1807	1775	3582	4	0,2	11	0,6	15	0,4

Forrás: KSH

III. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

III.1. Pápa Város Önkormányzata Egyesített Szociális Intézményének férőhelyei, gondozotti létszáma 2023. október 31-én

Megnevezés	Engedélyezett férőhely	Ellátásban részesülő (fő)	Kihasználtság (%)	Várakozók száma (fő)
Idősek Otthona Pápa, Barát u. 3.	33	31	93,93	35
Idősek Otthona Pápa, Barát u. 4-6.	15	14	93,33	8
Idősek Otthona Pápa, Teveli út 3.	31	28	90,32	15
Idősek Otthona Pápa, Vörösmarty u. 12.	43	31	72,09	29
Idősek Otthona összesen:	122 férőhely	104	85,24	
Idősek Klubja Pápa, Barát u. 4-6.	20	1	5,00	0
Időskorúak Gondozóháza Pápa, Barát u. 3.	16	8	56,25	0
Fogyatékosok Nappali Intézménye Pápa, Anna tér 15.	20	22	110,00	0
Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása Pápa, Arany J. u. 4.	28	20	77,42	0

III.2. Szociális alap- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők 2023. október 31-én

Megnevezés	Engedélyezett férőhely	Ellátásban részesülő (fő)	Várakozók száma (fő)
Étkeztetés helyben fogyasztással	-	27	0
Étkeztetés házhoz szállítással	-	148	0
Étkeztetés összesen	-	175	0
Házi segítségnyújtás	108	97	0

A szociális alapszolgáltatásokat igénybe vevők 2023. január 1-től 2023. október 31-ig	
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	
- ügyfélforgalom	1179 fő
- családok száma	276 család
- családgondozás alatt álló személyek száma	737 fő
- családgondozás alatt álló gyermekek száma	395 fő
Család- és Gyermekjóléti Központ	
- családok száma	382 család
- hatósági eljárással érintett gyerekek száma	677 fő

IV. EGYHÁZAK, ALAPÍTVÁNYOK, CIVIL SZERVEZETEK, ÖNKÉNTESÉK

A 2020. és 2021. évben kialakult járványhelyzet miatt az előző évekhez képest jelentősen lecsökkent, illetve átalakult az a segítő, támogató, adományozó rendszer, ami az előző években működött, de elmondható, hogy a 2022-2023. év a kapcsolatok felelevenítéséről és azok újraépítéséről szólt.

A városban a történelmi egyházak mindegyike, továbbá több kiségyház is jelen van és anyagi helyzetükhöz, lehetőségeikhez képest aktívan hozzájárulnak a szociális ellátások zavartalan működéséhez.

A katolikus egyház négy plébániát működtet a városban, mindegyike jelentős segítő munkát végez: élelmiszer- és ruhaadományt, nagyobb mennyiségű tűzifát, egyéb felajánlásokat közvetít, esetként a szükséges gyógyszer kiváltást is támogatja.

A **Veszprém-Főegyházmegyei Karitás** a veszprémi irodájuk után 2022 júliusában Pápán, a Szent Anna Plébánia épületében nyitotta meg második Jelenlét Pontját, ahol a Lak-Hat program keretén belül anyagi támogatást is tudnak biztosítani. Az iroda a városban és a térségében élő rászorulókat ellátását és az adományok begyűjtését is koordinálja.

Az **Ordo Militaris Teutonicus** képviselői jóvoltából a 2021-2023. években több alkalommal érkezett bébiétel adomány a városban élő kisgyermekes családok részére, melyet az alábbi táblázat mutat be. Idén az ünnepek előtt még egy szállítmány várható.

Adomány				Támogatottak köre
érkezése	tartalma	mennyisége	értéke (Ft)	
2021.12.10.	bébiétel	42 raklap	60.220.434	185 család (210 gyerek) 18 település (TÖOSZ-on keresztül)
2022.04.13.	almaital	23 raklap	6.513.600	Eatrend Arrabona Zrt. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogyatékosok Nappali Intézménye Idősek Otthona Veszprém-Főegyházmegyei Karitás
2022.07.01.	bébiétel	13 raklap	26.580.750	189 család (205 gyerek)
2022.11.04.	bébiétel	38 raklap	29.918.838	138 család (144 gyerek) 28 település (TÖOSZ-on keresztül)
2023.06.22.	bébiétel	28 raklap	15.804.924	179 család (192 gyerek)

Fentiekén túl a Lovagrend 300 db tisztasági csomagot, 500 db pólót, 340 db kisgyermek farmert és 50 pár Puma sportcipőt adományozott, amelyet a Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársai a felmért igények és szükségletek alapján az ünnepek előtt fognak kiosztani.

A **Szent Benedek Plébánia Karitás Csoportja** 2022. és 2023. évben a nagyobb ünnepeket megelőző időszakban tartósélelmiszer-gyűjtést szervezett, aminek eredményeképpen megközelítőleg 60 nagy értékű (10.000 forint/ darab) tartósélelmiszer-csomag kiosztásában kérte a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat közreműködését.

A **Szent Anna Római Katolikus Plébánia** az elmúlt évben karitatív célokra (gyógyszer, tüzelő, mosószer és élelmiszer támogatás) jelentős összeget fordított egyrészt a plébánia költségvetéséből, másrészt a Szent Antal perselyből.

Napi rendszerességgel 10-12 családot segítenek élelmiszerrel, pékáruval, amelyet a plébánián osztanak ki. Az előző években meleg ételt is tudtak biztosítani, de a járványhelyzetben a járványügyi szabályokat követve ez nem volt megengedett.

A Szent Erzsébet-napi jótékonyági műsor megszervezése a járványhelyzet óta nem valósult meg, de az „Élelmiszermentés” pótolta ezt, mivel a gálaműsoron befolyt belépőjegyek árából többnyire tartós élelmiszert szereztek be.

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pápai Csoportja** az Anna tér 1. szám alatti raktárban igény szerint adományosztást tart. Itt ruhát, játékot, babakocsit, gyógyászati segédeszközöket kaphatnak a családok. Élelmiszer adományt a felajánlások erejéig tudnak osztani, több esetben együttműködve a Család- és Gyermejköltségtérítési Szolgálattal.

A Pápa, Eötvös u. 21. szám alatti Ifjúsági Centrum keretein belül Ifjúsági Csoport szervezésével 10-19 éves korú ifjúsági önkénteseket fognak össze. Az Ifjúsági Csoport 2022 decemberében Mikulás-napi ajándékot készített a Barát utcai idősek otthona lakóinak, kis műsorral is kedveskedtek az időseknek, akik édességgel köszönték meg a gyerekek látogatását. Az ifjúsági önkéntesek a karácsonyi élelmiszercsomagok összeállításában is segédkeztek, több száz élelmiszercsomagot állítottak össze.

A Szeretetszolgálat Pápai Csoportjának több önkéntese az Ifjúsági Csoport tagjaival részt vett a belvárosi szemétszedő akcióban is.

Kultúr-kuckó szolgáltatásuk keretében többféle programot kínálnak az érdeklődőknek, többek között a „Fogadj örökbe egy könyvet” nevű kezdeményezést, melynek során a már elolvasott, de mások számára még hasznosnak vélt olvasnivalót átadhatja a megközelítőleg 3.000 darabszámmal működő könyvtárunknak a felajánló személy. Ezekből a könyvekből munkanapokon 9 és 15 óra között bárki ingyen válogathat magának olvasni valót.

Rendszeresen szerveznek családi programokat, valamint iskolai csoportok számára tematikus foglalkozásokat. Ez utóbbi rendezvényeken általában 150-200 gyermek vesz részt.

A karitatív szervezet pápai csoportja 2023 júniusától bekapcsolódott az Interspar áruház élelmiszermentő akciójába, így minden munkanapon elhozzák az áruházból a még kiosztható állapotban lévő, de már nem eladható élelmiszert (főként pékáru, zöldség, gyümölcs), amit elsősorban fogyatékkal élő személyek közt osztanak szét.

Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye (a továbbiakban: Egyesített Szociális Intézmény) a Magyar Máltai Szeretetszolgálat veszprémi Befogadás Házával kötött együttműködési megállapodás alapján mozgó orvosi szolgálatot biztosít a Pápan élő hajléktalanok részére, hetente egy alkalommal, csütörtökönként.

A **Pápai Református Egyházközség** karitatív tevékenység keretében az idősek otthonának telephelyein, havonta egy alkalommal istentiszteletet tart.

A hátrányos helyzetű személyeknek alkalmanként anyagi és természetbeni támogatást nyújtanak, élelmiszert osztanak.

A helyi felekezetekkel, egyházi, oktatási intézményekkel az „Enni adok, Enni kapok” élelmiszer adományozó program keretében rendszeresen ellátják az ételdoboz felügyeletét, karbantartását, élelemmel való feltöltését. Az Ady sétányon található dobozba élelmiszert lehet elhelyezni, amit a rászorulóknak térítésmentesen vehetnek ki.

A Diakóniai Bizottság tagjai több alkalommal meglátogatják a rászoruló családokat, személyeket, akiknek lelki támogatást nyújtanak és a ház körüli munkákban segítenek.

A Reformátusok Korban Gazdagok Körének tagjai rendszeresen látogatják az idősek otthona részlegeit, beszélgetnek, irodalmi műsorokkal készülnek.

A Református Nőszövetség Gyülekezete rendszeres lelki támogatást nyújt, évente egy alkalommal Advent idején szeretetvendégséggel kedveskednek a városban élő hajléktalanoknak, valamint ruhagyűjtést is szerveznek.

2023 május hónapban a **Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítványa** 150.483 forint értékben közvetített tartós élelmiszert a Család- és Gyermejköltségi Szolgálat részére.

A **Pápai Evangélikus Egyházközség** karitatív és szociális jellegű tevékenysége keretében havonta egy alkalommal és egyházi ünnepnapokon az idősek otthonaiban tett látogatást.

A **Magyar Vöröskereszt Pápai Területi Szervezete** a városban és a kistérségben élőknek ruhaneműt, tartós élelmiszereket biztosít, emellett ünnepek közeledtével adományokat gyűjt. Fentiekén túl a katasztrófavédelemmel együttműködve, novembertől-márciusig a hideg időre tekintettel, átmeneti krízishelyzetet kezelnek, valamint további ellátásig meleg ruhát, élelmet, teát biztosítanak.

Az **Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza** 2022 júliusában 102.420 forint értékben tartós élelmiszereket, tisztító és tisztálkodási szereket adományozott. A csomagokat az Egyesített Szociális Intézmény által vásárolt termékeken kívül városi gyűjtésből fennmaradt felajánlásokkal egészítették ki és a családsegítők közreműködésével juttatták el Pápan élő ukrán családoknak. Az egységcsomagok értéke kb. 10.000 forint volt, melyeket 17 ukrán háztartásba juttattak el.

A **Nehéz Légiszállító Ezred** 2022. évben a hagyományos karácsonyi vásár bevételét a Család- és Gyermejköltségi Központ ellátási területén élő rászoruló családok, gyermekek részére ajánlotta fel. A családok kiválasztásában az intézmény dolgozói segítettek. 400 000 forint értékben játékokat, műszaki eszközöket vásároltak, melyet karácsony előtt a Szent Anna házban személyesen adtak át a gyerekeknek a norvég feleségek képviselői. Emellett 700 000 forint értékű tartós élelmiszert és 60 db 5000 forint értékű Tesco vásárlási utalványt adtak át a segítő szakembereknek. A Központ családsegítő kollégái egész évben folyamatosan osztották ki a rászoruló családok részére a tartós élelmiszert, az utalványt pedig élelmiszerkrízis keretében használták fel.

Pápa városában állomásozó **BOEING HUNGARY, INC, MAGYARORSZÁGI FIÓKTELEPE** 2022. évben 1.275.000 forint támogatást biztosított, melynek felhasználása áthúzódott a 2023. évre. A felajánlásból a házi segítségnyújtásban dolgozók részére elektromos kerékpár és az idősek otthona részére ápolási eszközök vásárlása volt a cél.

Az **OTP Ingatlanpont** pápai munkatársai 4 éve rendszeresen, minden év karácsonyára megajándékoznak hátrányos helyzetű családokat, háztartásonként 50.000 forint értékben.

Egyre szélesedő teret kap az Egyesített Szociális Intézmény életében az **önkéntes munka**. Több civil szervezettel, költségvetési szervvel is kapcsolatban állnak, pl. a Civilszerviz Közösségfejlesztő Közhasznú Egyesülettel, a Dunántúli Cigányság Felemelkedésért Közhasznú Egyesülettel, a Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi-Érdekképviseleti Egyesületével, emellett magánszemélyek is végeznek önkéntes munkát.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben foglaltaknak alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése keretében 5 középfokú köznevelési intézménnyel kötött együttműködési megállapodást az Egyesített Szociális Intézmény. Az önkéntes munkát vállalók megismerhetik a szociális ellátórendszert és megtapasztalhatják az önzetlen segítségnyújtás örömét. A legtöbb diák a nyári gyermekfelügyeletet biztosító óvodai és iskolai szociális segítők munkáját segítette, továbbá az idősek otthonaiban vállalt szívesen önkéntes munkát.

2020 márciusától a Magyar Élelmiszerbank Élelmiszermentés programja folyamatosan közvetít a kiskereskedelmi forgalomban már nem értékesíthető péksüteményt, friss árut, zöldséget és gyümölcsöt. Az együttműködési megállapodás a szervezet és a pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet között jött létre. A partnerségnek köszönhetően ezen adományokból a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Szent Anna Plébánia, valamint a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat pápai lakásotthonai is részesülnek.

V. IDŐSKORÚAK SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁÉRT ALAPÍTVÁNY

Az Időskorúak Szociális Ellátásáért Alapítvány az alábbi támogatásokat nyújtotta:

Év	Támogatási cél	Támogatás
2021.	Szabadidős programok támogatása	140.000
	A meglévő szociális intézmények korszerűsítése, tárgy és személyi feltételeinek javítása (felújítás, korszerűsítés, textilvásárlás, bútorok cseréje)	400.000
	Karácsonyi ajándécsomagok ellátottak részére	420.000
	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által táboroztatott hátrányos helyzetű kisgyermekek étkeztetése	180.000
	Fogyatékosok Nappali Intézménye ellátottjainak nyári, egy hetes balatoni táborozása, buszos kirándulás	270.000
	Barát u. 4-6. demens részleg az udvari árnyékolás napvitorlával	750.697
2022.	Szabadidős programok támogatása	309.000
	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által táboroztatott hátrányos helyzetű kisgyermekek étkeztetése	192.208
	Karácsonyi ajándécsomagok ellátottak részére	420.000
	Szakmai nap, szakmai továbbképzés támogatása	414.000
	Teveli úti lakók részére karfás székek vásárlása	972.000
	A meglévő szociális intézmények korszerűsítése, tárgy és személyi feltételeinek javítása (felújítás, korszerűsítés, textilvásárlás, bútorok cseréje, gyógytornász alkalmazásának támogatása)	296.320
2023.	Szabadidős programok támogatása	295.000
	Fogyatékosok Nappali Intézménye kirándulásának autóbussz költsége, 5 napos táborozás a Balaton	330.000
	Karácsonyi ajándécsomagok ellátottak részére	420.000
	Szakmai nap, szakmai továbbképzés támogatása	600.000
	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által táboroztatott hátrányos helyzetű kisgyermekek étkeztetése	150.000
	Ápolási eszközök vásárlása	496.563
	Koko Gym SE Jótékonyági bevétel Fogyatékosok Nappali Intézménye részére tárgyi eszközök vásárlása (társasjáték, kanapé, asztal, mobilklíma)	600.000

VI. A VÁROS SZOCIÁLPOLITIKÁJÁNAK FŐBB JELLEMZŐI

Az Szt. és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi III. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a jelentkező igényeknek és követelményeknek úgy kívánt eleget tenni, hogy elsősorban a rászorultsági alapon nyújtható, célzott támogatások rendszerét építette ki. A támogatásokon keresztül a családokra koncentrált, de rögzíti az egyén, a családok és a helyi közösségek felelősségét is. Szélesítette a nem állami szereplők szociális ellátó rendszerhez való kapcsolódásának lehetőségeit.

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete megalkotta a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló, valamint a Pápa városban biztosítható személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybe vételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló önkormányzati rendeleteit, melyeket a törvényi változások és a lehetőségek függvényében rendszeresen felülvizsgál és szükség esetén módosít.

Az Szt. felhatalmazást ad a települési önkormányzat részére, hogy rendszeres és rendkívüli települési támogatást állapítson meg, emellett saját költségvetése terhére egyéb ellátási formákat határozzon meg. Ezek közé tartozik a temetési kölcsön és a gyermekétkeztetési kedvezmény.

Pápa városban a szociális alap- és szakosított ellátásokat, valamint a gyermekjóléti alapellátásokat elsősorban az **Egyesített Szociális Intézmény** látja el, integrált formában. Feladatának tekinti a működési területén élő egyének, családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását és a megoldás elősegítését. Elősegíti a családban a sérült vagy hiányzó funkciók helyreállítását. Nyitott intézményként működik, szolgáltatásait a segítségre szoruló személy vagy család közvetlenül igénybe veheti. A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások esetében az alapellátási feladatok mellett biztosítja a szakosított ellátásokat is. Az intézményhálózat egymásra épülő - a fokozatosság elvét szem előtt tartva - átjárható.

VII. AZ ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉG TELJESÍTÉSÉNEK HELYZETE

VII. 1. Pénzbeli és természetbeni ellátások

Az önkormányzat szociális ellátó rendszerét úgy alakította ki, hogy mindenki számára jogosultságának megfelelő ellátást tudjon biztosítani. Az Szt. felhatalmazást ad a települési önkormányzat részére, hogy rendszeres és rendkívüli települési támogatást állapítson meg, emellett saját költségvetése terhére egyéb ellátási formákat határozzon meg.

VII.1.1. Központi költségvetés terhére megállapított támogatási formák

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

VII.1.2. Önkormányzat saját költségvetése terhére megállapított egyéb támogatási formák

- **Rendszeres település támogatások**
 - települési gyógyszer-támogatás
 - települési lakhatási támogatás
 - települési gyermekétkeztetési kedvezmény
- **Rendkívüli települési támogatás**
- **Temetési kölcsön**
- **Köztemetés**

Az önkormányzat szociálpolitikai feladatainak éves előirányzata és felhasználása

Támogatás fajtája	Előirányzat (Ft)	Felhasználás 2023. 10.31-ig (Ft)	Maradvány (Ft)	Ellátásban részesülők
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	4 600 000	2 119 500	2 480 500	348 gyermek
Települési gyógyszer-támogatás	15 960 000	9 659 000	6 301 000	109 fő
Települési lakhatási támogatás	7 800 000	5 085 500	2 714 500	83 háztartás
Települési gyermekétkeztetési kedvezmény	927 000	835 709	91 291	15 fő
Rendkívüli települési támogatás	5 800 000	2 056 000	3 744 000	55 család, 95 eset
Temetési kölcsön	180 000	0	180 000	-
Köztemetés	3 330 000	1 915 295	1 414 705	16 fő
ÖSSZESEN	38 597 000	21 671 004	16 925 996	

VII.2. A szociális szolgáltatások rendszere

Az Szt. 86. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat köteles biztosítani

- a) a **családsegítést**, ha polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van,
- b) **étkeztetést**,
- c) **házi segítségnyújtást**,
- d) állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat,
- e) az a)-d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az Szt. 86. § (2) bekezdése szerint az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

a) hatályon kívül 2016. 01.01-től

- b) háromezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatást és idősök nappali ellátását,
 c) tízezer főnél több állandó lakos él, az a)–b) pont szerinti alapszolgáltatásokat és a b) pontban nem említett nappali ellátást,
 d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a)–c) pont szerinti szociális szolgáltatásokat, időskorúak gondozóházát, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását kötelese biztosítani.

Szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés Pápán		
Szolgáltatások megnevezése	kötelező/ nem kötelező feladat	biztosított/nem biztosított
alapszolgáltatások		
- étkeztetés	kötelező	biztosított
- házi segítségnyújtás	kötelező	biztosított
- családsegítés	kötelező	biztosított
- idősök klubja	kötelező	biztosított
- hajléktalanok nappali ellátása	kötelező	nem biztosított
- fogyatékosok nappali ellátása	kötelező	biztosított
- pszichiátriai betegek nappali ellátása	kötelező	biztosított (ellátási szerződéssel)
- szenvedélybetegek nappali ellátása	kötelező	biztosított (ellátási szerződéssel)
szakosított ellátási formák		
- időskorúak gondozóháza	nem kötelező	biztosított (önként vállalt)
- hajléktalan személyek átmeneti szállása	nem kötelező	biztosított (önként vállalt)
- idősök otthona	nem kötelező	biztosított (önként vállalt)

Fentiek mellett a városban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fenntartja és működteti a támogató szolgálatot, amely jelenleg 64 főt segít. A szolgálat központja a Pápa, Szent L. u. 13-15. szám alatt található.

VII. 2.1. Szociális alapszolgáltatások

A saját otthonukban élő igénylőknek - indokolt esetben - 2-3 szolgáltatást is nyújt az Egyesített Szociális Intézmény. A komplex szociális alapszolgáltatás célja, hogy az önálló életvitel fenntartásához megfelelő segítséget kapva az idős személy minél tovább otthonában élhessen.

VII. 2.1.1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

A rászorultság feltételeit a települési önkormányzat rendeletében szabályozza, mely szerint az étkeztetés vonatkozásában:

- a) életkora miatt rászoruló az a személy, aki 65. életévét betöltötte,
- b) egészségi állapota miatt rászorulónak kell tekinteni azt a személyt, aki mozgásában korlátozott, krónikus vagy akut megbetegedése, fogyatékosága miatt önmaga ellátásáról - részben vagy egészében - nem tud gondoskodni,
- c) fogyatékosága miatt rászorulónak kell tekinteni azt a személyt, aki a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján fogyatékosági támogatásban részesül,
- d) pszichiátriai betegsége, vagy szenvedélybetegsége miatt rászorulónak kell tekinteni azt a személyt, aki fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, önmaga ellátására részben képes,
- e) hajléktalansága miatt rászorulónak kell tekinteni azt a személyt, aki bejelentett lakcímmel nem rendelkezik, de Pápa városban tartózkodik, illetve akinek lakcíme a Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása.

Az önkormányzat az étkeztetést az Egyesített Szociális Intézmény Gondozási Központja (Pápa, Barát u. 11.) útján biztosítja. 27 fő helyben fogyasztja el az ételt, 148 fő veszi igénybe az étel házhozszállítását. Tekintettel arra, hogy nem rendelkeznek jövedelemmel 10 fő ingyenes ellátásban részesül.

VII. 2.1.2. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést, a háztartási tevékenységben való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást, szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében - a szociális segítséget magában foglaló feladatok mellett - biztosítani kell az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását, valamint a gondozási és ápolási feladatok elvégzését.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

Amennyiben a szociális segítség biztosítása esetén személyi gondozási feladatok ellátása válik szükségessé, a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételtelen el kell végezni, ha pedig szakápolási feladatok ellátása indokolt, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Házi segítségnyújtás esetében a gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését.

Az önkormányzat az étkeztetést az Egyesített Szociális Intézmény Gondozási Központja útján biztosítja. A házi segítségnyújtás 108 engedélyezett férőhellyel működik, jelenleg 87 fő veszi igénybe a szolgáltatás, valamennyien személyi gondozásban részesülnek. Az ellátottak közül 36 fő étkeztetést is igényel, 10 fő bentlakásos elhelyezési kérelemmel rendelkezik, 1 fő ingyenesen részesül ellátásban.

A szolgáltatás kihasználtsága 89,81 %-os.

VII.2.1.3. A családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.

A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés mellett a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat is.

Az önkormányzat a családsegítést az Egyesített Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálatára és Család- és Gyermekjóléti Központja útján biztosítja.

VII. 2.1.4. Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

- a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

- b) a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

A nappali ellátás alapvetően nyitott, a szükségletekre gyorsan reagáló, integráló szerepet betöltő ellátási forma, amely háttérét adhatja települési szinten az alapszolgáltatások összekapcsolásának és ezáltal intézményi formaként történő megjelenésének.

VII. 2.1.4.1. Idősek Klubja

Az Idősek Klubja szolgál a tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek és a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve személyek nappali ellátására.

Az Egyesített Szociális Intézmény a szolgáltatást a Pápa, Barát u. 3. szám alatti ingatlanban, 20 engedélyezett férőhelyen látja el.

Jelenleg 1 fő ellátott van. A szolgáltatás kihasználtsága 5 %-os.

VII. 2.1.4.2. Fogyatékosok nappali ellátása

Az Egyesített Szociális Intézmény a Fogyatékosok Nappali Intézményében (Pápa, Anna tér 15.), 20 engedélyezett férőhelyen nyújt ellátást az önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra képes, de felügyeletre szoruló fogyatékkal élő személyek részére. Az intézmény kihasználtsága 110 %-os, várakozó nincs.

Biztosítja az ellátottak részére a napközbeni tartózkodást, a társas kapcsolatok kialakítását, személyiségük és készségük-képességük fejlesztését, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítését, elősegítve ezzel az önálló életvezetést és életminőségük javulását. Emellett igény szerint szervezi étkeztetésüket.

VII.2.1.4.3. Szendélybetegek és pszichiátriai betegek nappali ellátása

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 150/2020. (XI.26.) határozatával úgy döntött, hogy az Szt.-ben foglalt ellátási kötelezettségének teljesítése céljából a Baptista Tevékeny Szeretet Misszióval (4028 Debrecen, Simonyi út 14.) a pszichiátriai betegek nappali ellátása és a szenvedélybetegek nappali ellátása tárgyában ellátási szerződést köt. A kötelező önkormányzati feladata ellátása érdekében az egyházi jogi személy számára ingyenesen, határozatlan időre vagyonekezelési szerződéssel vagyonekezelői jogot alapított az önkormányzat tulajdonát képező 8500 Pápa, Kisfaludy Károly utca 16. szám alatti „kivett munkásszálló” ingatlan-nyilvántartási megnevezésű ingatlanra. A szolgáltató a város közigazgatási területén mindkét szolgáltatást 50 engedélyezett férőhelyen biztosítja, működéséről évente 1 alkalommal, de legkésőbb a tárgyévet követő március 31-ig írásban beszámol a Képviselőtestületnek.

A nappali ellátás vezetőjének tájékoztatása szerint a mindkét ellátási terület kihasználtsága 100 %-os.

VII. 2.2. Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

VII. 2.2.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények - a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével - ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.

VII. 2.2.1.1. Időskorúak Gondozóháza

Időskorúak Gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

A Gondozóház az Egyesített Szociális Intézmény telephelyén, a Pápa, Barát u. 3. szám alatt működik 16 engedélyezett férőhellyel. A Gondozóház kihasználtsága 56,25 %-os.

A szolgáltatást az önkormányzat önként vállalt feladatként látja el.

VII. 2.2.1.2. Hajléktalan személyek átmeneti ellátása

A hajléktalan személyek átmeneti szállása az önellátásra képes hajléktalan személyeknek biztosít

lakhatási szolgáltatást, vagy lakhatási szolgáltatást és az önálló életvitel fenntartása érdekében szükség szerinti mértékű esetvitelt. A lakhatási szolgáltatás az intézmény épületén belül vagy külső férőhelyeken biztosítható, időtartama nem haladhatja meg a három évet.

A szolgáltatást az Egyesített Szociális Intézmény a Pápa, Arany J. u. 4. szám alatti telephelyén, a Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállásán nyújtja, 28 engedélyezett férőhelyen. A kihasználtsága 77,42 %-os.

A szolgáltatást az önkormányzat önként vállalt feladatként látja el.

VII. 2.2.2. Ápolást, gondozást nyújtó intézmény

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

VII. 2.2.2.1. Idősek Otthona

Az idősek otthonában

- gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy,
- 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

Szakápolást is nyújtó idősek otthonában (a továbbiakban: szakápolási központ) szakápolás annak a 18. életévét betöltött személynek nyújtható,

- a) aki idősotthoni ellátásra gondozási szükséglettel rendelkezik,
- b) aki betegségéből adódóan szakápolást igényel, de akut fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásra és állandó orvosi felügyeletre nem szorul, és
- c) akit a kezelőorvosa vagy – intézményi jogviszony fennállása esetén – a szociális intézmény orvosa szakápolási központba beutalt.

Az idősek otthonán belül külön gondozási egységben vagy csoportban kell ellátni azt a személyt, akinél a külön jogszabályban meghatározott szerv a demencia körébe tartozó közép súlyos vagy súlyos kórképet állapít meg.

Idősek otthonába a gondozási szükséglettel rendelkező személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója a gondozási szükséglet hiányában is felvehető. Az ellátás tartalmát a megállapodás határozza meg.

A jogosult kérelmére, legfeljebb hat hónapi időtartamig ideiglenesen is beutalható. Ideiglenes beutalás esetén a jogosultnak a fennálló lakásbérleti jogviszonya nem szüntethető meg.

Az önkormányzat önként vállalt feladatként, az Egyesített Szociális Intézmény telephelyein (Pápa, Barát u. 3., Pápa, Barát u. 4-6., Pápa, Teveli út 3., Pápa, Vörösmarty u. 12.) tartós bentlakásos intézménye ellátást biztosít 122 engedélyezett férőhelyen. Az Idősek Otthona ellátás kihasználtsága 85,24 %-os, a várakozók száma 87 fő.

VII.3. A gyermekek védelmének ellátórendszere

A települési önkormányzat, feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése alapján a Polgármesteri hivatal működtető települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni.

A Gyvt. 94. § (3) bekezdése szerint az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

- a) tízezernél több állandó lakos él, bölcsődét,
 - b) húszezernél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,
 - c) harmincezernél több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát
- köteles működtetni.

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokhoz való hozzáférés		
Szolgáltatások megnevezése	kötelező/ nem kötelező feladat	biztosított/nem biztosított
gyermekjóléti szolgáltatás gyermekjóléti szolgálat gyermekjóléti központ	kötelező	biztosított
gyermek napközbeni ellátása bölcsőde	kötelező	biztosított
gyermek átmeneti otthona	kötelező	nem biztosított
családok átmeneti otthona	nem kötelező	biztosított (ellátási szerződéssel)

VII.3.1. A gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a Gyvt-ben meghatározott személyekkel és intézményekkel (személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, köznevelési intézmények, rendőrség, ügyészség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat, áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, egyesületek, alapítványok és egyházi jogi személyek, munkaügyi hatóság, javítóintézet, gyermekjogi képviselő, kormányhivatal, egészségügyi szolgáltatók) való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása, tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni a gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni,

- kezdeményezni szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások és pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

VII.3.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) – keretében működtethető. A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgálatot önálló intézményként, szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeként működteti.

A gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenysége körében

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- szervezi a – legalább három helyettes szülőt foglalkoztató – helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátási területén – felkérésre – közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában.

VII.3.1.2. Család- és Gyermekjóléti Központ

A járasszékhely település lakosságától függetlenül köteles Család- és Gyermekjóléti Központot működtetni, ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

2016. január 1-jétől az Egyesített Szociális Intézmény szakmai és szervezeti szempontból önálló intézményegységeként Család- és Gyermekjóléti Központot és annak – Pápa város lakosságát ellátó – külön egységeként Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot működtet.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- ha a helyi viszonyok azt indokolják – kórházi szociális munkát,

- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

A gyermekjóléti központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
- elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége 2023. október 31-ig	
Információnyújtás	3102 alkalom
Segítő beszélgetés	2315 alkalom
Tanácsadás	1973 alkalom
Segítségnyújtás ügyintézéshez	1519 alkalom
Kríziskezelés	431 alkalom
Családlátogatás	1780 alkalom
Környezettanulmány készítése	74 alkalom
Részvétel esetkonferencián	57 alkalom
Esetkonzultáció	58 alkalom

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek 2023. október 31-ig	
Kapcsolattartási ügyelet	62 alkalom
Készenléti szolgálat	2 hívás
Jogi segítségnyújtás	22 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	639 alkalom
Mediáció	1 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenysége a pápai járásban 2023. október 31-ig	
Családok száma	382
Részvétel esetkonferencián	135 alkalom
Részvétel tárgyaláson	300 alkalom
Családlátogatás	1355 alkalom
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	181 alkalom
Szociális segítő tevékenység	3136 alkalom
Környezettanulmány készítése	89 alkalom

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak a pápai járás területén 2023. október 31-ig	
Védelembe vétel	466 fő
Megelőző pártfogás	9 fő
Ideiglenes hatályú elhelyezés	8 fő
Nevelésbe vétel	140 fő
Családbafogadás	54 fő
Utógondozás	9 fő
Gyermek után járó családi pótlék természetben nyújtása	0 fő

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a pápai járás területén 2023. október 31-ig	
Pápai járásban feladatellátással érintett köznevelési intézmények száma	73
Gyermekek napközbeni ellátása szolgáltatás – nyújtott napok száma	45 nap
Gyermekek napközbeni ellátása szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	41 fő
Egyéni segítő tevékenység	1590 alkalom
Csoportos tevékenységek száma (csoportfoglalkozások)	433 alkalom
Közösségi szociális segítő tevékenység során elért személyek száma	8766 fő
Szakemberhez irányított személyek száma	78 fő

VII.3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthon nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

VII.3.2.1. Bölcsődei ellátás

A bölcsődei ellátás keretében – ha a törvény kivételt nem tesz – a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátása történhet a többi gyermekkel közös bölcsődei csoportban vagy speciális bölcsődei csoportban.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

A Gyvt. 42/A. § szerint

- (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
 - a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,
 - b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
 - c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
 - ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
 - cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
- (2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.
- (3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.
- (4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 138/2020. (X.22.) határozatával a fenntartásában lévő bölcsődék átszervezéséről döntött, mely szerint a Fenyveserdő Bölcsőde és a Napsugár Bölcsőde 2020. december 31. napjával megszűnt és beolvadt a Bóbita Bölcsődébe. A költségvetési szerv elnevezése: Pápai Egyesített Bölcsődék. Az intézmény 250 férőhelyen biztosítja a gyermekek ellátását. Az intézmény kihasználtsága 79 %-os.

VII.3.2.2. Családok Átmeneti Otthona

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy – ha tanulói jogviszonyban, hallgatói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban áll –, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától. A nagykorú testvér tanulói jogviszonyának, hallgatói jogviszonyának vagy felnőttképzési jogviszonyának fennállását félévente igazolni kell.

A családok átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven felnőtt és gyermek együttes ellátását biztosítja.

A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során

- a) befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét,
- b) befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyát, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét,
- c) biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthontalanná vált szüleit,
- d) segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez,
- e) biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást,
- f) a szülőknek az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt,
- g) közreműködik – a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve – az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében.

Az önkormányzat feladat-ellátási szerződést kötött a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezettel a **Családok Átmeneti Otthona** szolgáltatás nyújtására 14 fő férőhelyen, így 2011-től a szolgáltatás a Kánaán-Házban működik, melyről a fenntartó a Képviselőtestületnek évente beszámol.

VIII. ELEMZÉSEK

A különböző elemzések az integráltan működő Egyesített Szociális Intézmény vonatkozásában készültek.

VIII.1. PEST-elemzés (környezetelemzés)

Politikai és jogi tényezők

Az országgyűlés a szociális szolgáltatások vonatkozásában törekszik az **otthonközeli ellátásokat** megerősíteni annak érdekében, hogy az ellátott minél tovább otthonában maradjon, és ne a bentlakásos intézményi ellátást vegye igénybe. Lehetőséget biztosít az egyes intézményi szolgáltatások **integrált szervezeti formában történő** megszervezésére.

A szolgáltatások nyújtását a szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzéshez köti.

Az Szt. 86. §-a meghatározza azokat az ellátási formákat, amelyeket a települési önkormányzatnak – a lakosságától függően – biztosítani kell.

Az Szt. 91. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó

- a) szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy
- b) szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel, vagy
- c) szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött – a szociális szolgáltatás nyújtásának a helyi önkormányzattól vagy a társulástól történő átvállalásáról szóló megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötésével tehető.

Az Szt. 120. §-a alapján a helyi önkormányzat, illetve a társulás, valamint a Kormány, illetve más állami szerv a **szociális szolgáltatást** vagy a pihenéshez való jog érvényesülését szolgáló szolgáltatást **egyházi** vagy más, nem állami szervvel, **egyházi fenntartóval** vagy nem állami fenntartóval **kötött ellátási szerződés útján is biztosíthatja.**

Gazdasági tényezők

A szociális intézmény bevételei a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásból, az ellátottak által fizetendő térítési díjból, továbbá az önkormányzat által biztosított saját forrásból származnak.

A személyes gondoskodásért fizetendő térítési díjakról az önkormányzat rendelet alkot, annak összegét a fenntartó tárgyév április 1-jéig állapítja meg. Az intézményi térítési díj összege nem haladhatja meg a szolgáltatási önköltséget.

A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét, kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni. A személyi térítési díj nem haladhatja meg a megállapított jövedelem 30%-át étkeztetés, 25%-át házi segítségnyújtás, 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkeztetést is biztosítanak, 30 %-át támogató szolgáltatás, 20%-át a kiskorú részére nyújtott támogató szolgáltatás, 2%-át jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén.

Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 15%-át a nappali ellátást, 30%-át a nappali ellátást és ott étkeztetést, 60%-át az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények esetén. Hajléktalan személyek átmeneti szállása esetén a személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 60 %-át, ha az ellátott számára esetvitelt (szociális munkát) is nyújtanak.

Az Idősek Otthonában az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj meghatározása során meg kell állapítani az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányadot, amely nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 80%-át. Amennyiben a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, az Szt. rendelkezéseire figyelemmel a különbözetet a jelentős pénzvagyomból, ingatlanvagyonból kell fedezni. Ha erre nincs lehetőség, úgy a térítési díj különbözetet az ellátott tartásra köteles és képes gyermekének kell megfizetni.

A személyi térítési díjakból származó bevételek függnek egyrészt az igénybe vevők és a tartásra kötelezettek jövedelmi viszonyaitól, másrészt pedig figyelembe kell venni a fenti jogszabályi rendelkezéseket is, amelyek korlátozzák a személyi térítési díjak mértékét.

A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény 147. § (1)-(2) bekezdése értelmében 2020. december 19. napjától 2022. június 30. napjáig a helyi önkormányzat által fenntartott költségvetési szerv által nyújtott szolgáltatásért megállapított díj mértéke nem lehetett magasabb, mint ugyanazon díjnak 2020. december 18. napján hatályos és alkalmazandó mértéke. A törvény értelmében az új térítési díj bevezetésére 2022. július 1. napjától volt lehetőség, ehhez képest a Képviselőtestület 2023 februárjában döntött az emelésről, mely rendelkezés 2023. május 1-jén lépett hatályba. Az intézményi térítési díjat az önköltség és a központi költségvetési támogatás különbözetében állapította meg.

Az Idősek Otthona Vörösmarty utcai apartman részlegén (22 férőhely) és az Idősek Otthona Teveli úti telephelyén (31 férőhely) a férőhely elfoglalásakor belépési hozzájárulást kell fizetni.

A 2022 februárjában kirobbant orosz-ukrán konfliktus világszintű gazdasági válságot okozott. A drasztikus áremelkedés érintette az intézményeket fenntartó, törvényi kötelezettség alapján közszolgáltatásokat biztosító önkormányzatokat is. Ennek kezelésére a Képviselőtestület 97/2022. (X.11.) határozatával elfogadta az I. intézkedési tervet, amelyben a javasolt intézkedések között szerepel pl. az Egyesített Szociális Intézmény telephelyei és férőhelyei számának csökkentése, szolgáltatások átköltöztetése, a térítési díjak emelése.

Az önkormányzat széleskörűen gondoskodik a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról. A szakosított ellátási formákat (Időskorúak Gondozóháza, Idősek Otthona, Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása) az önkormányzat önként vállalt feladatként látja el.

2023. szeptember 30-ig az Időskorúak Gondozóháza, Idősek Otthona működtetéséhez a központi költségvetés 198.042.525 forint támogatást, az önkormányzat pedig 48.659.520 forint saját forrást nyújt. A Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállásának működtetéséhez a központi költségvetés 15.480.740 forint támogatást nyújt, az önkormányzat pedig 15.101.642 forint saját bevételt biztosított.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 10. § (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat - a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

Társadalmi tényezők

A város demográfiai mutatói nem térnek el az országos tendenciától. Tekintettel arra, hogy a város állandó lakosainak száma 2020 óta nem éri el a 30 000 főt, ezért az Szt. rendelkezéseinek figyelembevételével az önkormányzatnak nem kötelező biztosítani a Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása és az Időskorúak Gondozóháza szakosított ellátásokat.

2023. január 1-jén a városban a bejelentett állandó népesség 28 649 fő, ebből 60 év feletti 8227 fő (3306 férfi és 4921 nő).

Napjainkban nem jellemző a többgenerációs együttélés, így a családtagok nem tudják az idős hozzátartozóikat gondozni. A fizetés nélküli szabadság lehetősége ugyan fennáll, de csak nagyon ritka esetben kéri a hozzátartozó ápolása céljából, hiszen az hosszú távon a munkahely elvesztéséhez vezethet.

Az Idősek Otthona ellátást 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkezők vehetik igénybe. Ebből következik az a tény, hogy az ellátottak rosszabb egészségi állapotban kerülnek be az ellátórendszerbe, és sajnos rövidebb ideig is gondozhatóak. A férfiak várható élettartama 3-4 évvel alacsonyabb a nőkénel, így magasabb a női ellátottak száma.

Technológiai tényezők

Az önkormányzat fontos feladatának tartja, hogy az Egyesített Szociális Intézmény a szolgáltatásait megfelelő színvonalon tudja nyújtani, amelyhez szükséges az infrastruktúra folyamatos fejlesztése, korszerűsítése, karbantartása.

Elsősorban pályázati forrásból megújult - jelenleg a Gondozási Központnak, a műszaki részlegnek és a gyermekétkeztetési feladatok ellátásának helyet adó - a Pápa, Barát u. 11. szám alatti ingatlan. A kor igényeinek megfelelően felújított Szent Anna házban (Pápa, Anna tér 15.) kapott helyet a Család- és Gyermekegészségügyi Központ, Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat és a Fogynemű Nappali Intézménye.

A Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása (Pápa, Arany J. u. 4.) épületének korszerűsítése is megvalósult.

Az Idősek Otthona két telephelyén (Pápa, Vörösmarty u. 12., Pápa, Teveli út 3.) pályázat eredményeként energetikai beruházás zajlott a fenntarthatóság jegyében, amely tartalmazta a homlokzatok, lábazatok, padlásfödémek hőszigetelését, nyílászárók cseréjét, a fűtési rendszer korszerűsítését. Használati melegvíz ellátására napkollektorokat kaptak az épületek, a Teveli úti Idősek Otthonára napelem került.

A régi épületek (Pápa, Barát u. 3., Pápa, Barát u. 4-6.) folyamatosan karbantartottak.

A telephelyeken a tárgyi eszközök rendelkezésre állnak, szükség esetén azok beszerzése, cseréje, pótlása önkormányzati forrásból és az Időskorúak Szociális Ellátásáért Alapítvány támogatásából valósul meg.

Az információ áramlást a különböző helyi és vármegyei média, honlapok is segítik.

VIII.2. SWOT-analízis

Gondolkodási, elemzési rendszer, amely a külső környezeti tényezőket és a belső intézményi adottságokat összeveti és ezzel meghatározza a szervezet erősségeit és gyengeségeit a piaccal való összefüggésükben. Lényege a közvetlen környezet és a belső helyzet átfogó, jövőorientált elemzése.

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none">• sokszínű, komplex szociális ellátás,• szakmai felkészültség,• erős kapcsolat az alapellátással, kórházzal,• szakmai elhivatottság,• szolgáltatói szemlélet,• egyéni szükségleteknek megfelelően átjárhatóság, rugalmasság,• továbbképzéseken való részvétel,• civil és egyházi szervezetekkel, oktatási intézményekkel, testvérvárosokkal való rendszeres kapcsolat,• önkéntesek bevonása,• szakmai gyakorlati képzés biztosítása.	<ul style="list-style-type: none">• alacsony központi finanszírozás,• a szociális ágazat érdekérvényesítő képessége, presztízse gyenge,• a szociális szakma megbecsültsége nem megfelelő, mely kihat az intézmény dolgozóira,• a jogszabályi környezet a 4 órán túli ápolási szükségletet és demens ellátást preferálja,• az alapszolgáltatások rendszere nem csökkenti a bentlakásos ellátási forma iránti igényt,• az infrastruktúra folyamatos fejlesztést igényel,• munkaerő hiánya.

LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • a helyi média érzékenysége a szociális ellátórendszer irányába, • az egészségügyi és szociális ellátórendszer együttműködése, • folyamatos továbbképzéssel a szakmai ismeretek bővítése, készségek, képességek javítása, • a csapatépítő- és személyiségfejlesztő tréningek, • a partnerkapcsolatok ápolása, bővítése, • a pályázatok további kihasználása, • a szakmai konferenciák megrendezése, • publikáció, széleskörű tájékoztatás, • újabb civil szervezetekkel való kapcsolat felvétele, további erősítése, • társadalmi szemléletváltás elősegítése, • szolgáltatások átadása más piaci szereplőknek, • együttműködési megállapodások kötése, • telephelyek számának csökkentése, • szakemberek megtartása érdekében motivációs rendszer fenntartása. 	<ul style="list-style-type: none"> • a szociális ellátórendszer területén az infrastrukturális fejlesztések elmaradása, • bürokrácia növekedése a hivatalos ügyek intézésénél, adminisztrációs leterheltség miatt csökken az ellátottakra fordított idő, • kiegészi szindrómák jelentkezése, • pályaelhagyás, • társadalmi-, gazdasági folyamatok miatt a jövőkép bizonytalansága, • elöregedő társadalom, • egyes szolgáltatások kihasználatlansága, • hosszú várakozási idő, • hospitalizálódás.

IX. AZ EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY SZOLGÁLTATÁSAIT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK

A Szolgáltatástervezési Konceptióban megfogalmazott célokkal és az I. Intézkedési Tervvel összhangban a Képviselőtestület 2021-2023. közötti időszakban a következőkről döntött:

- A Pápa, Barát utca 4-6. szám alatti telephelyén működő, átmeneti elhelyezést nyújtó Időskorúak Gondozóháza az Idősek Otthona ellátást biztosító Pápa, Barát u. 3. szám alatti telephelyre költözött. A két szolgáltatás egy épületben való elhelyezése érdekében az **Időskorúak Gondozóháza** 20 helyett **16 férőhelyen**, az **Idősek Otthona** pedig 46 férőhely helyett **33 férőhelyen** biztosítja az ellátást.

- A Pápa, Barát u. 4-6. szám alatti Idősek Klubja nappali ellátás 40 engedélyezett férőhellyel rendelkezett, azonban az ellátás 2022. óta gyakorlatilag szünetel, mert nem volt rá igény. A nappali ellátás biztosítása kötelező önkormányzati feladat, megszüntetése nem lehetséges, ugyanakkor indokolt volt az **Idősek Klubjának** férőhelyét **20-ra** csökkenteni.
- A Pápa, Vörösmarty u. 12. szám alatti Idősek Otthona a szakosított ellátást **42 férőhelyen** biztosította. A telephely udvari épületében található egyik szoba alkalmas volt 2 fő ellátására is, ezért indokoltá vált a férőhelyek számát **43 férőhelyre** felemelni.
- Az önkormányzat az Szt.-ben meghatározott ellátási kötelezettségének eleget téve a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek nappali ellátását a Baptista Tevékeny Szeretet Misszióval, mint fenntartóval kötött ellátási szerződés alapján, az Új Esély Központ Pápa szolgáltató útján biztosítja.
- A Mezőörsi Református Egyházközség 10/2023. (II.19.) számú határozatával kifejezte a Dunántúli Református Egyházkerület területén működő, Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye egyházi fenntartásba vételének szándékát, melyet a Pápai Református Egyházközség Presbitériuma is támogatott. Az önkormányzat szándéknyilatkozatot tett az önként vállalt szolgáltatások fenntartói jogának átadására és arra, hogy a kötelező önkormányzati feladatok ellátása érdekében az egyházi fenntartóval ellátási szerződést köt. A döntés nem érinti a Család- és Gyermejkölési Központot és a Család- és Gyermejkölési Szolgálatot. Felek a kapacitásbefogadási kérelmet a Belügyminisztériumhoz benyújtották, amely a Pénzügyminisztérium jóváhagyására vár.
- Az Idősek Otthonában történő elhelyezés összemosisdik az egészségügyi ellátással, a kórház krónikus osztályán ellátott betegek egy része idősotthoni elhelyezésre várakozik. Az intézményi szakápolás a gondozás-ápolást kiegészítő egészségügyi szolgáltatás, mely a rövid kórházi tartózkodásokat igénylő ellátásokat váltja ki, rövidíti le. Célja az idős ember állapotának, életminőségének javítása, az egészség megőrzése, illetve helyreállítása, a szenvedés enyhítése. Az ápolás speciális felkészülést és ismereteket kíván az ápoló személyzettől. A Képviselőtestület úgy döntött, hogy az Egyesített Szociális Intézmény a telephelyein (Idősek Otthona, Időskorúak Gondozóháza Pápa, Barát u. 3., Idősek Otthona Pápa, Barát u. 4-6., Idősek Otthona Pápa, Vörösmarty u. 12., Idősek Otthona Pápa, Teveli út 3.) egészségügyi szakápolási tevékenységet biztosít.
- Az önkormányzat szabályozási jogkörében megállapította az önköltséget és rendeletben határozta meg a szolgáltatásokért fizetendő térítési díjat.

X.

FELADATOK, FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

- Az Szt. alapján a személyes gondoskodás megszervezése a települési önkormányzat feladata, a törvény meghatározza a kötelezően biztosítandó ellátási formákat az állandó lakosok számától függően. A városban a hajléktalan személyek nappali ellátása nem biztosított, ugyanakkor az önként vállalt feladatként ellátott Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállásán folyamatosan van üres férőhely és a felmerülő igényeket ki tudja elégíteni.
A kötelező nappali ellátás biztosítását más szolgáltatóval kötött ellátási szerződés, megállapodás útján szükséges megoldani.

- Az Egyesített Szociális Intézményt érintő döntésekről a szolgáltatásokat igénybe vevőket és a lakosságot is folyamatosan tájékoztatni kell.
- Fel kell készülni a fenntartói jog átadására, az ellátási szerződések megkötésére.

Amennyiben a minisztérium a kapacitásbefogadási kérelmet elutasítja, úgy elvárásként fogalmazódik meg:

- az alapelvekben rögzítettek érvényesülése,
- a szolgáltatói szemlélet,
- a rugalmasság,
- a szakmai felkészültség,
- a szolgáltatás menedzselése pl. a város és az intézmény honlapján, különböző fórumokon, nyugdíjas egyesületeknél tartott tájékoztatón, írott sajtóban, online felületeken, médiákban,
- a gazdaságos működtetés,
- a ráfordítások és források harmonizálása,
- az engedélyezett férőhelyek szükségletekhez igazodó meghatározása,
- a hatékonyság növelése,
- a szolgáltatások színvonalának megtartása,
- a pályázati források minél szélesebb körű igénybevétele,
- a különböző érdekcsoportokkal való eredményes egyeztetés és annak beépítése a döntéshozatali mechanizmusba,
- a civil és egyházi szervezetekkel, oktatási intézményekkel való rendszeres kapcsolat,
- az önkéntesek bevonása,
- a szolgáltatások átadása más piaci szereplőknek.